

การประเมินความต้องการการอบรมหลักสูตรพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ของผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

พัชรินทร์ พูลทวี PhD*

สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ ส.ด.**

สมสมัย รัตนกรีกากุล ส.ด.***

(วันรับบทความ: 21 กรกฎาคม พ.ศ.2562/ วันแก้ไขบทความ: 16 ธันวาคม พ.ศ. 2562/ วันตอบรับบทความ: 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการและรูปแบบการจัดการอบรม กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 410 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ด้วยสถิติไค-สแควร์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมน วิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการเข้ารับการอบรมระดับปานกลาง ปัจจัยที่สนับสนุน คือ หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณต้องการให้จัดการอบรมทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติในวันและเวลาราชการ โดยคาดหวังว่าการเข้าอบรมจะทำให้มีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: ความต้องการการอบรม พยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*ผู้ประสานการตีพิมพ์เผยแพร่ Email: lamkha@gmail.com Tel: 087-5418748

Needs Assessment in Nurse Practitioner Training Program of Master Nursing Science

Patcharin Poonthawe PhD*

Suwanna Janprasert Dr.P.H**

Somsamai Ratanakrethakun Dr.P.H***

(Received Date: July 21, 2019, Revised Date: December 16, 2019, Accepted Date: February 3, 2020)

Abstract

The aim of this survey research was to describe the needs for nurse practitioners' short course training, the factors affecting the needs and training pattern among nursing graduates who were awarded a Master of Nursing Science degree. The participants were 410 nurses who hold a master's degree of Nursing Science. Descriptive statistics were used to explore the personal characteristics and present it in the form of frequency, mean and standard deviation. Besides, univariate analysis was performed by using the Pearson's Chi-square test and Spearman rank-order correlation coefficient. The results showed that the need for nurse practitioners' short course training overall level was at the medium level. Factors supporting is the organization's sponsorship of the training. Therefore, the participants also expressed that they preferred to attend the training program which both of theoretical and practical program are running on the weekdays. For the expectation for short course training program, the participants indicated that the training would have a beneficial effect on the networking.

Keywords: training needs, nurse practitioner (primary medical care), master of nursing science

*Assistant Professor, Faculty of Nursing, Burapha University

**Associated Professor, Faculty of Nursing, Burapha University

***Assistant Professor, Faculty of Nursing, Burapha University

*Corresponding Author, Email: larnkha@gmail.com Tel: 087-5418748

บทนำ

พยาบาลเป็นบุคลากรที่มีสุขภาพที่มีบทบาทสำคัญระบบบริการสุขภาพ มีหน้าที่ในการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม ป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรค เบื้องต้น การดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง และการฟื้นฟูสภาพ การจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการประกอบวิชาชีพการพยาบาล พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและ ฉุกเฉิน พ.ศ. 2540 ในด้านการสอน การแนะนำ การกระทำต่อร่างกาย และการช่วยเหลือแพทย์ในการรักษาโรคเท่านั้น¹ ส่วนการประกอบวิชาชีพในการรักษาโรคเบื้องต้นนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาต้องเข้ารับการอบรมในหลักสูตรการพยาบาล เฉพาะทางระยะสั้น 4 เดือน สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) ซึ่งสภาการพยาบาลได้รับรองหลักสูตรให้มีการอบรมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 หรือเข้าศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน² จึงสามารถประกอบวิชาชีพการพยาบาลได้ครอบคลุมทั้ง 4 ประการ ส่วนพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอื่นๆ ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ สามารถศึกษาค้นคว้า คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ นวัตกรรม วิจัย ออกแบบการจัดการดูแลสุขภาพผู้ใช้บริการ และพัฒนาระบบบริการสุขภาพในสาขาวิชาเฉพาะต่างๆ แต่ยังไม่สามารถขึ้นทะเบียนเพื่อการประกอบวิชาชีพการพยาบาลด้านการรักษาโรคเบื้องต้นได้³

ในสถานการณ์สุขภาพปัจจุบัน พบว่า ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพและโครงสร้างของประชากรที่มีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีการเจ็บป่วยเรื้อรังและการดูแลผู้เจ็บป่วยที่ต้องได้รับการรักษาโรคเบื้องต้นในการหน่วยบริการสุขภาพพระระดับปฐมภูมิเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามจากการที่สภาการพยาบาลได้รับรองให้สถาบันการศึกษาพยาบาลต่างๆ จัดอบรมพยาบาลเฉพาะทางระยะสั้น 4 เดือน สาขาเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) มาเป็นเวลามากกว่า 15 ปี จากรายงานการศึกษาคุณภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป : กรณีศึกษากาดตะกั่วของ สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ⁴ พบว่า นอกจากผู้ขึ้นทะเบียนพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปจะเป็นพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ยังมีพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทสาขาวิชาต่างๆ และปริญญาเอกเข้ารับการอบรมด้วยจำนวนหนึ่ง

ดังนั้นการที่สภาการพยาบาลได้ให้ความเห็นชอบให้สถาบันการศึกษาพยาบาลจัดอบรมพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมในหลักสูตรอบรมพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) หลักสูตร 2 เดือน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จึงยังไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำมาใช้วางแผนการจัดการอบรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่จะเข้ารับการอบรมในหลักสูตรดังกล่าวได้

การวางแผนการจัดหลักสูตรจำเป็นต้องมีการประเมินความต้องการ (Needs assessment) ซึ่งเป็นกระบวนการหาข้อมูลเพื่อออกแบบการผลิตให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ⁵ โดยเน้นการศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายทั้งของผู้เรียนและสถาบันการศึกษา⁶ โดยศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความต้องการในการพัฒนาตนเองหรือศึกษาต่อของพยาบาลวิชาชีพ จากการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส หน่วยงานที่สังกัด ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 2) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การมีนโยบายสนับสนุนจากหน่วยงาน การสนับสนุนด้านงบประมาณ และเวลา 3) ความคาดหวังในกระบวนการจัดการอบรม 4) รูปแบบในการจัดการศึกษา⁷⁻¹⁰ ดังนั้นการวิจัยประเมินความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปของพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตนี้ จึงต้องการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการเข้ารับการอบรม เหตุผลของการเข้ารับการอบรม ปัจจัยสนับสนุน และความคาดหวังในกระบวนการจัดการอบรม ตลอดจนความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าว ผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำคัญในการออกแบบหลักสูตรและการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปของพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตในสาขาต่างๆ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยสนับสนุน

ความคาดหวังในกระบวนการจัดการอบรมกับความต้องการ
เข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปของพยาบาล
ผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตสาขาต่างๆ มีอายุ ระหว่าง 25-55 ปี สามารถเข้าใช้และตอบแบบสอบถามทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ เชิญชวนร่วมตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ และเวปเพจของคณะพยาบาลศาสตร์ ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันมีสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตที่สภาการพยาบาลรับรองและมีบัณฑิตจบการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 17 สถาบัน 89 หลักสูตร ในแต่ละปีมีบัณฑิตจบการศึกษา มากกว่า 500 คน ผู้วิจัยไม่สามารถทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ทราบแต่ว่าจำนวนมาก จึงใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างโดยไม่ทราบจำนวนแน่นอนของประชากร¹¹ ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และบทความที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการวิเคราะห์บริบทของสถาบันการศึกษา กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และทิศทางการพัฒนา การพยาบาลขององค์กรวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ เพศ ภูมิภาคที่อาศัย สาขาการศึกษาทางการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ระดับการศึกษาสูงสุด หน่วยงานบริการ ระดับงานบริการสุขภาพที่ปฏิบัติงาน และตำแหน่งงาน เป็นคำถามปลายปิด และปลายเปิด จำนวน 8 ข้อ 2) แบบสอบถามการเข้ารับการอบรม ณ สถาบันการศึกษาพยาบาลระดับมหาวิทยาลัยที่สามารถจัดการอบรมในหลักสูตรได้ในภูมิภาคตะวันออกเหนือ กลางอีสาน และได้ โดยเป็นแบบประมาณค่าความต้องการที่จะรับการอบรม 11 ระดับ จากไม่ต้องการเข้ารับการอบรมถึง ต้องการรับการอบรมมากที่สุด ค่าคะแนน จาก 0-10 จำนวน 5 ข้อ 3) แบบสอบถามปัจจัยที่สนับสนุนการเข้ารับการอบรม ประกอบด้วย ปัจจัยสนับสนุนจากตนเอง ครอบครัว หน่วยงาน องค์กรอื่นๆ โดยเป็นแบบประมาณค่า

การได้รับสนับสนุน 11 ระดับ จากไม่ได้รับการสนับสนุนเลยถึง ได้รับการสนับสนุนมากที่สุด ค่าคะแนน จาก 0-10 จำนวน 4 ข้อ 4) แบบสอบถามความคาดหวังในกระบวนการจัดการอบรม ประกอบด้วย การบริหารจัดการอบรม กระบวนการจัดการศึกษาภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ค่าใช้จ่ายในการอบรม และสวัสดิการต่างๆ โดยเป็นแบบประมาณค่าความคาดหวัง 11 ระดับจากไม่คาดหวังเลย ถึง คาดหวังมากที่สุด ค่าคะแนน จาก 0-10 จำนวน 6 ข้อ 5) แบบสอบถามความพร้อมในการเข้ารับการอบรม ประกอบด้วย การประเมินความตั้งใจเข้ารับการอบรมในเงื่อนไขต่างๆ ของสถาบันการฝึกอบรม ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการอบรม วิธีการบริหารการจัดการศึกษาภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รายงาน สวัสดิการที่เกี่ยวข้อง และการประเมินผล โดยเป็นแบบประมาณค่าความคาดหวัง 11 ระดับจากไม่คาดหวังเลย ถึง คาดหวังมากที่สุด ค่าคะแนน จาก 0-10 จำนวน 3 ข้อ และ 6) แบบสอบถามรูปแบบการจัดการอบรม รูปแบบการอบรมในภาคทฤษฎี และรูปแบบการจัดการอบรมในภาคปฏิบัติ เป็นคำถามปลายปิด และปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรและพยาบาลเวชปฏิบัติผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการรักษาโรคเบื้องต้น จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามมีค่าความตรงตามเนื้อหา (content validity index: CVI) เท่ากับ .87 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับพยาบาล ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (reliability testing) ของแบบวัดปัจจัยสนับสนุนการอบรม ความคาดหวังในกระบวนการจัดการอบรม และความพร้อมเข้ารับการอบรม แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ .85 .95 และ .84

โครงการวิจัยและเครื่องมือการวิจัยเสนอผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยทำการชี้แจง ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการ และรายละเอียดของการร่วมวิจัย ผู้ร่วมวิจัยหรือกลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าร่วมหรือปฏิเสธการตอบแบบสอบถามได้อย่างอิสระ เครื่องมือเก็บข้อมูลไม่มีกรลงบันทึกชื่อ ที่อยู่ของผู้ให้ข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจะบันทึกในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีเฉพาะผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึง

ข้อมูลได้ การทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้วและเผยแพร่แล้วจะ
ทำลายข้อมูลภายในเวลา 1 ปี

ทำการเก็บข้อมูลโดยการประสานความร่วมมือกับ
สถาบัน การศึกษาพยาบาล 17 สถาบันที่มีการจัดการเรียน
การสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ที่สภากา
รพยาบาลรับรอง และเผยแพร่เอกสารชี้แจงการเข้าร่วม
โครงการวิจัย และแบบสอบถามทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หน้า
เวปเพจ (webpage) คณะพยาบาลศาสตร์ และ face book
คณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อให้ผู้มีคุณสมบัติตามกำหนดเข้า
ตอบแบบสอบถามตามความสมัครใจทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์
โดยใช้ระยะเวลาเผยแพร่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประมาณ 3 เดือน

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
1) ข้อมูลทั่วไป บรรยายข้อมูล ความต้องการ ปัจจัยส่วน
บุคคลปัจจัยสนับสนุน ความคาดหวังในกระบวนการจัดการ
อบรม และความพร้อมเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ
ทั่วไปของพยาบาลผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับความต้องการเข้า
รับการอบรมด้วยสถิติ X^2 test 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์
ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสนับสนุน ความคาดหวังใน
กระบวนการจัดการอบรม และรูปแบบการจัดการอบรม กับ
ความพร้อมเข้ารับการอบรมด้วยสถิติ X^2 test และสถิติ
Spearman's rank correlation coefficient

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป กลุ่มตัวอย่างจำนวน 410 คน
ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90.5) ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง
41-50 ปี (ร้อยละ 39.0) รองลงมาคือ 31-40 ปี (ร้อยละ 37.3)
อาศัยอยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาค
ตะวันออก (ร้อยละ 32.7; 26.6 และ 26.3 ตามลำดับ)
ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 82.9)
ส่วนใหญ่จบการศึกษาในสาขาการพยาบาลชุมชน (ร้อยละ
21.0) รองลงมาคือ สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ (ร้อยละ 18.8)
มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 2-5 ปี (ร้อยละ 30.7)
และ น้อยกว่า 2 ปี (ร้อยละ 25.4) ส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน
อยู่ใน สถาบันการศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลทั่วไป และ
โรงพยาบาลชุมชน ตามลำดับ (ร้อยละ 48.5; 15.6 และ

11.2) ส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานด้านการสอนในสถาบันการศึกษา
พยาบาลงานผู้ป่วยใน และงานบริการชุมชน (ร้อยละ 41.7;
14.6 และ 9.8) ตามลำดับ เป็นพยาบาลชำนาญการพิเศษ
พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ และอาจารย์ (ร้อยละ 31.2; 23.2
และ 21.0) ตามลำดับ

**ส่วนที่ 2 ความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาล
เวชปฏิบัติทั่วไปหลักสูตร 2 เดือน** จากการศึกษาความ
ต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไปหลักสูตร
2 เดือนของกลุ่มตัวอย่าง เป็น 10 ระดับ จากนั้นไปมาก
นำเสนอด้วยค่ามัธยฐาน (median) และ พิสัยควอไทล์
(interquartile range) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการ
เข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ หลักสูตร 2 เดือน โดย
ต้องการเข้ารับการอบรมที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยใน
ภาคกลางมากที่สุด มีค่ามัธยฐานอยู่ในระดับมาก ($Md = 7$;
interquartile range= 3) รองลงมาคือ ต้องการเข้ารับ
การอบรมที่จัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออก ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ มีค่ามัธยฐานอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($Md = 7$; 5; 4 interquartile range= 7; 6;
6) ตามลำดับ ส่วนความต้องการเข้ารับการอบรมที่จัดขึ้น
โดยมหาวิทยาลัยในภาคใต้ มีค่ามัธยฐานอยู่ในระดับน้อย
($Md = 4$; interquartile range= 4) โดยภาพรวม ส่วนความ
ต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาล เวชปฏิบัติ หลักสูตร
2 เดือน ค่ามัธยฐานอยู่ในระดับปานกลาง ($Md = 5$;
interquartile range= 6)

**ส่วนที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการเข้ารับ
การอบรม** จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัย
ส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ภูมิภาคที่อยู่อาศัย ระดับการ
ศึกษาสูงสุด จำนวนปีที่จบการศึกษา สถานที่ทำงาน ระดับ
งานบริการสุขภาพที่ปฏิบัติงาน และตำแหน่งงาน กับความ
ต้องการในการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ
หลักสูตร 2 เดือน ด้วยสถิติไค-สแควร์ พบว่า ภูมิภาคที่อยู่
อาศัยมีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้ารับการอบรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$, $r = 0.223$) ส่วน อายุ
เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนปีที่จบการศึกษา สถานที่
ทำงาน ระดับงานบริการสุขภาพที่ปฏิบัติงาน และตำแหน่ง
งานไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้ารับการอบรม
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการเข้ารับการอบรม (N = 410)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความต้องการเข้ารับการอบรม			X ²	P	ระดับความสัมพันธ์
	น้อย	ปานกลาง	มาก			
1. อายุ						
20-30 ปี	1 (4.5%)	8 (36.4%)	13 (59.1%)	14.19	0.022	0.187
31-40 ปี	12 (7.8%)	30 (19.6%)	111 (72.5%)			
41-50 ปี	18 (11.3%)	26 (16.3%)	116 (72.5%)			
51 ขึ้นไป	16 (21.3%)	13 (17.3%)	46 (61.3%)			
2. เพศ						
ชาย	4 (10.3%)	7 (17.9%)	28 (71.8%)	0.096	0.953	0.015
หญิง	43 (11.6%)	70 (18.9%)	258 (69.5%)			
3. ภูมิภาค						
เหนือ	3 (11.1%)	1 (3.7%)	23 (85.2%)	21.437	0.006	0.223
ตะวันออกเฉียงเหนือ	9 (8.3%)	27 (24.8%)	73 (67%)			
ใต้	6 (18.8%)	10 (31.3%)	16 (60%)			
ตะวันออก	10 (9.3%)	11 (10.2%)	87 (80.6%)			
กลาง	19 (14.2%)	28 (20.9%)	87 (64.9%)			
4. การศึกษาสูงสุด						
ปริญญาโท	35 (10.6%)	65 (19.1%)	239 (70.3%)	1.534	0.464	0.061
ปริญญาเอก	11 (15.7%)	12 (17.1%)	47 (67.1%)			
5. จำนวนปีที่จบการศึกษา						
มากกว่า 2 ปี	9 (8.7%)	18 (17.3%)	77 (74.0%)	5.263	0.511	0.113
2-5 ปี	16 (12.7%)	29 (23%)	81 (64.3%)			
6-10 ปี	8 (9.4%)	13 (15.3%)	64 (75.3%)			
มากกว่า 10 ปี	14 (14.7%)	17 (17.9%)	64 (67.4%)			
6. สถานที่ทำงาน						
รพ.ศูนย์	3 (7.7%)	6 (15.4%)	30 (76.9%)	14.806	0.139	0.187
รพ.ทั่วไป	4 (6.3%)	12 (18.8%)	48 (75.0%)			
รพ.ชุมชน	3 (6.5%)	7 (15.2%)	36 (78.3%)			
สสอ./สสจ.	5 (13.2%)	4 (10.5%)	29 (76.3%)			
สถาบันการศึกษา	31 (15.6%)	45 (22.6%)	123 (61.8%)			
อื่นๆ	1 (4.2%)	3 (12.5%)	20 (83.3%)			
7. ระดับงานบริการสุขภาพที่ปฏิบัติงาน						
ผู้ป่วยนอก	4 (98%)	7 (17.1%)	30 (73.2%)	10.77	0.096	0.160
ผู้ป่วยใน	11 (8.1%)	24 (17.8)	100 (74%)			
บริการในชุมชน	3 (6%)	6 (12%)	41 (82%)			
งานสอน	29 (15.8%)	40 (21.7%)	11.5 (62.5%)			
8. ตำแหน่งงาน						
หัวหน้าหน่วยงาน	8 (12.9%)	8 (12.9%)	46 (74.2%)	9.214	0.325	0.148
พยาบาลชำนาญการ	16 (12.5%)	27 (21.1%)	85 (66.4%)			
พยาบาลเชี่ยวชาญ	3 (14.3%)	2 (9.5%)	16 (76.2%)			
พยาบาลปฏิบัติการ/	9 (8.4%)	16 (15%)	82 (76.6%)			
นักวิชาการ/อาจารย์	11 (12%)	24 (26.1%)	57 (62.0%)			

ส่วนที่ 4 ปัจจัยสนับสนุนการอบรมและความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรม จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่าง มีความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือนมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ (Mean = 6.95, SD = 2.75) รองลงมาคือ การจัดการเวลาและงบประมาณด้วยตนเอง (Mean = 6.01, SD = 2.67) หน่วยงานสนับสนุนทั้งงบประมาณและเวลา (Mean = 5.75, SD = 2.71) และครอบครัวสนับสนุน (Mean = 5.68, SD = 2.67) ตามลำดับ ด้านความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังว่า ต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือน จะทำให้มีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน มากที่สุด (Mean = 8.24, SD = 1.98) รองลงมา คือ การเรียนภาคทฤษฎีจะทำให้มีความรู้ความสามารถในการรักษาโรคเบื้องต้น (Mean = 8.20, SD = 2.01) การฝึกปฏิบัติทำให้มีความรู้ ความสามารถในการรักษาโรคเบื้องต้น (Mean = 8.10, SD = 2.05) ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมเข้ารับการอบรม จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยสนับสนุนการอบรม ความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรมกับความพร้อมในการเข้ารับการอบรม ทั้งความพร้อมด้านการจัดการค่าใช้จ่าย ความพร้อมในการเข้าอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และความพร้อมในการเข้ารับการอบรม กับ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ปัจจัยสนับสนุนการอบรม ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนจากตนเอง ครอบครัว และหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการจัดการค่าใช้จ่าย ($p < 0.01$, $r = 0.68$) ความพร้อมในการเข้าอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ($p < 0.01$, $r = 0.66$) และความพร้อมในการเข้ารับการอบรม กับ ม.บูรพา ($p < 0.01$, $r = 0.52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรม มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการจัดการค่าใช้จ่าย ($p < 0.01$, $r = 0.47$) ความพร้อมในการเข้าอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ($p < 0.01$, $r = 0.52$) และความ พร้อมในการเข้ารับการอบรม กับ ม.บูรพา ($p < 0.01$, $r = 0.47$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนการอบรม ความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรมกับความพร้อมในการเข้ารับการอบรม (N=410)

ปัจจัย	ความพร้อมเข้ารับการอบรม		
	การจัดการค่าใช้จ่าย	ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	พร้อมที่จะเข้ารับการอบรม กับ ม.บูรพา
	<i>r</i>	<i>r</i>	<i>r</i>
ปัจจัยสนับสนุนการอบรม	0.68*	0.66*	0.52*
ความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรม	0.47*	0.52*	0.47*

*มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) $r =$ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ส่วนที่ 6 ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการอบรม ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติ และการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการอบรมในภาคทฤษฎีในวันทำการปกติ (จ-ศ) จำนวน 2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 43.41 รองลงมาคือ เรียนในวันหยุด (ส-อา) จำนวน 4 สัปดาห์ และ เรียนติดต่อกัน (จ-อา) จำนวน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 41.71 และ 20.49 ตามลำดับ สำหรับการจัดการอบรมในภาคปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้ฝึกปฏิบัติในวันทำการปกติ สัปดาห์ละ 4 วัน รวม 3 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 49.27 รองลงมาคือ ฝึกปฏิบัติในเวลาทำการและอยู่เวรเสาร์อาทิตย์ และ

ฝึกปฏิบัติในเวลาทำการและ BD คิดเป็นร้อยละ 24.39 และ 23.17 ตามลำดับ การจัดการสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่สถาบันจัดให้ 90 ชั่วโมง และฝึกปฏิบัติหน่วยงานตนเอง 90 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 63.66 รองลงมา คือ ฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่สถาบันจัดให้ คิดเป็นร้อยละ 35.85 ตามลำดับ

การอภิปรายผล

1. ภูมิภาคที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับความ ต้องการเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p < 0.01$, $r = 0.223$) เนื่องจาก ผู้ที่จะเข้ารับการอบรม

พยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือน ต้องเป็นพยาบาลที่จบการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเรียบร้อยแล้ว และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 31-50 ปี ซึ่งมีครอบครัวและหน้าที่ต้องรับผิดชอบ สถานที่ในการจัดการอบรมจึงมีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้ารับการอบรม

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนปีที่จบการศึกษา สถานที่ทำงาน ระดับงานบริการสุขภาพที่ปฏิบัติงาน และตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเข้ารับการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือน เป็นการอบรมในระยะสั้นสำหรับผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทมาแล้ว การอบรมใช้เวลาไม่นานจึงทำให้ปัจจัยส่วนบุคคลดังกล่าวไม่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการอบรม

3. ปัจจัยที่สนับสนุนให้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ หลักสูตร 2 เดือนมากที่สุด ได้แก่ การหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณ การอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ มีการจัดการอบรมทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม ไม่เพียงแต่ค่าลงทะเบียนเรียนเท่านั้น เนื่องจากการอบรมจำเป็นต้องใช้เวลาในการศึกษาและฝึกฝนอย่างหนัก จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเรื่องที่พักระหว่างอบรม ซึ่งสถาบันการศึกษาอาจอยู่ไกลจากที่อยู่ รวมทั้งค่าเดินทางในการมาเรียนและฝึกปฏิบัติงาน การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานจึงเป็นสิ่งที่สนับสนุนให้มีความต้องการเข้ารับการอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือนมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษา รัตนา จารุวรรณโน และคณะ¹² ทำการศึกษา ความต้องการการศึกษาต่อทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร การสนับสนุนจากหน่วยงานเป็นปัจจัยที่ทำให้พยาบาลต้องการเข้ารับการอบรม

4. กลุ่มตัวอย่าง คาดหวังว่าการเข้ารับการอบรมการพยาบาลเวชปฏิบัติหลักสูตร 2 เดือน จะทำให้ มีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ ในฐานะพยาบาลเวชปฏิบัติ จำเป็นต้องมีเครือข่ายในการทำงานเพื่อปรึกษา การบริหารจัดการผู้ป่วยในกรณีต่างๆ รวมทั้งการส่งต่อ ผู้ป่วยไปยังระบบบริการ การมีเครือข่ายในการทำงานยังเป็นผลดีต่อผู้รับบริการที่จะได้รับบริการที่เหมาะสม ถูกต้อง และทำให้พยาบาลเวชปฏิบัติมีความมั่นใจในการให้การรักษาโรคเบื้องต้นแก่ผู้ป่วย ซึ่งสอดคล้องกับ การวิจัยของ วรางคณา สิริบุษยะ¹³ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยจิตใจ สภาพแวดล้อมในการทำงาน กับการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาดตนเองของพยาบาลประจำการ

โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีเครือข่ายในการทำงาน มีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาดตนเองของพยาบาล รัตนา จารุวรรณโน และคณะ¹² ทำการศึกษา ความต้องการการศึกษาต่อทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร เหตุผลที่ต้องการอบรม คือ เพิ่มความรู้และประสบการณ์ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังคาดหวังว่าการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงาน จะทำให้มีความรู้ความสามารถในการรักษาโรคเบื้องต้น ทั้งนี้เป็นที่ทราบโดยทั่วกันว่า สมรรถนะที่สำคัญของพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป คือ เป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค¹⁴ เนื่องจากการจัดอบรมในหลักสูตร มีการเรียนทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติด้านการรักษาโรคเบื้องต้น จากแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติผู้มีประสบการณ์ โดยสภาการพยาบาลมีเป้าหมายเพื่อผลิตพยาบาลเวชปฏิบัติให้มีสมรรถนะในการรักษาโรคเบื้องต้น ประกอบด้วย การประเมินภาวะสุขภาพ การคัดกรองผู้ป่วย การรักษาโรคเบื้องต้น การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน การดูแลอย่างต่อเนื่องในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง การทำหัตถการที่ไม่ซับซ้อน รวมทั้งการส่งต่อผู้ป่วยเพื่อให้ได้รับการรักษาที่เหมาะสม ถือเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในนโยบายการพัฒนาระบบบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิของประเทศ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 ตั้งแต่นั้นมาพยาบาลเวชปฏิบัติถือว่าเป็นบุคลากรสุขภาพที่สำคัญในการให้บริการระดับปฐมภูมิ ซึ่งเป็นด่านหน้าของระบบบริการสุขภาพ ทำหน้าที่หลักในการรักษาโรคเบื้องต้นและเป็นที่ยอมรับในระบบบริการสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างจึงคาดหวังว่าเมื่อผ่านการอบรมการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงาน จะทำให้มีความรู้ความสามารถในการรักษาโรคเบื้องต้น¹⁵

5. ปัจจัยสนับสนุนการอบรม ได้แก่ การสนับสนุนจากตัวผู้เข้ารับการอบรมของตนเอง การสนับสนุนจากครอบครัว และการสนับสนุนจากหน่วยงาน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการจัดการค่าใช้จ่าย ความพร้อมในการเข้าอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และความพร้อมในการเข้ารับการ อบรม กับ ม.บูรพา สอดคล้องกับการศึกษาของ พิณ ทองพาด และคณะ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจของพยาบาลในการศึกษาต่อเนื่องในโรงเรียนพยาบาลสาธารณสุขรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว บรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ ครอบครัว และหน่วยงาน มีผลต่อความตั้งใจในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนพยาบาล และความสามารถในการควบคุมอุปสรรค คือการจัดการเรื่องเวลาและงบประมาณมีผลต่อความตั้งใจในการเข้าศึกษาต่อใน

โรงเรียนพยาบาลสามารถบริหารจัดการเรื่องเวลาและการมีความพร้อมในตนเอง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการศึกษาต่อหลักสูตรหลังปริญญา⁷ ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการการศึกษาต่อในหลักสูตรหลังปริญญาของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลลำปาง

6. ความคาดหวังในกระบวนการจัดอบรม มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านการจัดการค่าใช้จ่าย ความพร้อมในการเข้าอบรมในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และความพร้อมในการเข้ารับการอบรม กับ ม.บูรพา จากผลการวิจัยข้างต้น กลุ่มตัวอย่าง คาดหวังว่าการเข้ารับการอบรมการพยาบาลเวชปฏิบัติฯ หลักสูตร 2 เดือน จะทำให้มีความรู้ความสามารถในการรักษาโรคเบื้องต้นและมีเครือข่ายในการปฏิบัติงาน ทั้งผู้ที่ผ่านการอบรมจะได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) จากสภาการพยาบาล ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นผู้มี ความรู้ ความสามารถในการประเมินภาวะสุขภาพ การคัดกรองผู้ป่วย การรักษาโรคเบื้องต้น การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน การดูแลอย่างต่อเนื่องในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง^{15,17} เมื่อกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้ารับการอบรมจึงมีความคาดหวังจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถดังกล่าว ดังนั้น การจัดการด้านค่าใช้จ่าย หรือเวลาในการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติจึงมีความสัมพันธ์

7. ด้านการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษาที่กล่าวไว้ว่า ผลลัพธ์การจัดการศึกษาจะได้ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณลักษณะอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญนั้น²⁰ งานวิจัยนี้จึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนต้องการเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด พบว่า

1) วันและเวลาที่จัดการอบรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการอบรม ภาคทฤษฎีในวันทำการปกติ คือ วันจันทร์-วันศุกร์ ในเวลาราชการ เนื่องจากการเรียน ภาคทฤษฎีในวันทำการปกติ เป็นการเรียนอย่างต่อเนื่องและใช้เวลาไม่นานเพียง 2 สัปดาห์ การบริหารจัดการจึงง่ายกว่าการจัดการเรียน เฉพาะในวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ ซึ่งต้องใช้เวลาเรียน นานกว่าถึง 4 สัปดาห์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนา จารุวรรณโน และคณะ^{12,16,18,19} ทำการศึกษา ความต้องการการศึกษาต่อทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความต้องการการศึกษาต่อหลักสูตรเฉพาะทาง เรื่องเวลาที่จัดการอบรม ส่วนใหญ่ต้องการอบรมวันจันทร์ถึงศุกร์ ในเวลาราชการ และจัดการอบรมอย่างต่อเนื่องจนจบหลักสูตร¹⁷

สำหรับการจัดการอบรมในภาคปฏิบัติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้ฝึกปฏิบัติในวันทำการปกติ ในเวลาราชการ สัปดาห์ละ 4 วัน รวม 3 สัปดาห์ เนื่องจากการฝึกปฏิบัติผู้เข้ารับการอบรมต้องปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยนอกและแผนกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน เพื่อฝึกการซักประวัติ การตรวจร่างกาย การรักษาโรคเบื้องต้น รวมทั้งในการฝึกปฏิบัติยังมีการมอบหมายให้เขียนรายงาน การฝึกปฏิบัติในวันทำการปกติ สัปดาห์ละ 4 วัน ทำให้ผู้เข้าอบรมมีเวลาในการทำรายงาน และจัดการเรื่องส่วนตัวและเรื่องครอบครัว ได้มากกว่า การฝึกปฏิบัติในเวลาทำการและอยู่เวรเสาร์-อาทิตย์

2) สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน พบว่าส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่สถาบันจัดให้ 90 ชั่วโมง และฝึกปฏิบัติ หน่วยงานตนเอง 90 ชั่วโมง เนื่องจากการจัดฝึกปฏิบัติในหน่วยงานที่สถาบันจัดให้ จะได้รับการสอน และให้คำแนะนำ จากแพทย์และพยาบาลเวชปฏิบัติที่มีประสบการณ์การทำงานและประสบการณ์ในการสอน การถ่ายทอดและฝึกอบรมพยาบาลเวชปฏิบัติ ทำให้ได้เรียนรู้และฝึกประสบการณ์อย่างเต็มที่ส่วนการฝึกปฏิบัติ หน่วยงานตนเอง อีก 90 ชั่วโมงหลัง เป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการเรื่องเวลาได้ง่ายขึ้น ทั้งการฝึกประสบการณ์ในหน่วยงานตนเองยังเป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับทีมงานเดียวกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการทำงานในฐานะพยาบาลเวชปฏิบัติต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการวิจัยไปใช้วางแผนการจัดการอบรม หลักสูตรเฉพาะทาง การพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป (การรักษาโรคเบื้องต้น) หลักสูตร 2 เดือน เพื่อให้การเรียนการสอนตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการศึกษาต่อของพยาบาลวิชาชีพในด้านการศึกษาดูแลเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร และปัจจัยเอื้อในการจัดการศึกษาพยาบาลเฉพาะทางสาขาพยาบาลศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สนับสนุนงบประมาณการวิจัย และขอขอบพระคุณที่มอบหมายให้ช่วยกำหนดกรอบในการศึกษาวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้

References

1. The Nursing and Midwifery Profession Act B.E. 2540; 1997.
2. Junprasert S. Nursing practitioners: unity, uniqueness, privilege. *Journal of the Faculty of Nursing Burapha university* 2007; 14(3): 40-51 .
3. Ministerial Regulations: Determining the characteristics of the hospital and the service characteristics of the hospital B.E 2558; 132(2016).
4. Junprasert S. Nurse Practitioners' Performance Quality: A Case Study of the Eastern Region. *Thai journal of nursing council* 2012; 27(1): 25-38.
5. English FW, Kaufman RA. Needs assessment: a focus for curriculum development. Washington, D.C: Association for Supervision and Curriculum Development; 1975.
6. Dick W, Carey L. Systems Approach Model for Designing Instruction 2017 [cited 2018 April 17]. Available from: <https://novitatraining.com/wp-content/uploads/2012/05/Instructional-Design-Models.pdf>.
7. Suprasuwankul W. Factors affecting requirement for post-graduate study of registered nurses in Lampang hospital. *Lampang medical journal* 2009; 30(2): 67-74 .
8. Tungpunkom P, Hanucharunkul S, Panpakdee O, Wittayasooorn J, Yunipan J, Sritanyarat W, et al. Supportive and Barrier Factors in Practice Role 25 of Thai Advanced Practice Nurse. *Thai Journal of Nursing and Midwifery Practice* 2016; 3(2).
9. McCawley P. Methods for Conducting an Educational Needs Assessment; 2004
10. Hancock Nle. Meeting the challenge: Conducting a comprehensive needs assessment for Title I, Part C Texas2003 [Available from: <http://utminers.utep.edu/mtcortez/downloads/Hancock%20Needs%20Assessment.pdf>].
11. Roscoe JT. Fundamental research statistics for the behavioral sciences: Holt, Rinehart and Winston; 1975.
12. Charuwanno R, Wisansoonwong P, Wongchanglor J, Wongareesawat C, Tipsanca N, Wongrostrai Y, et al. The Need for Further Education in Nursing among Registered Nurses in Bangkok Metropolitan. *Kuakarun Journal of Nursing* 2018; 25(1): 1-4
13. Siripujaka W. Relationships between personal factors, motivation factor, work environment, and self-development activities of staff nurse, governmental hospitals, Bangkok metropolis. Bangkok: Chulalongkorn University; 2001.
14. Silsawat W, Prachusilpa G. Competency of Nurse Practitioner. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University* 2014; 26(1): 143-54.
15. Runghiran S. Factors affecting job competency of professional nurses in community hospital, Pathumthani province. *Academic Journal University of Eastern Asia* 2012; 6(1): 109-20.
16. Thongphath P, Thungjaroenkul P, Supamanee T. Factors Related to Nurses' Intention to Continuing Education in Nursing School, Lao People's Democratic Republic. *Nursing Journal* 2016; 43(2): 90-9.
17. Setthawatcharanich P, Duangkae T, A T. Needs for continued education of the registered nurses in Bangkok metropolitan region. *Journal of health science research* 2011; 5(1): 25-31.
18. Indorm T. The study of personal factors, self-efficacy and needs for self-development for nurses of the governmental hospital: Thammasat University; 2010 .
19. Flores-Peña Y, Alonso-Castillo M. Factors influencing nursing staff members' participation in continuing education. *Revista latino-americana de enfermagem* 2006; 14: 309-15.
20. Wangsukpisan A , Wongsuttitham S, Svastdi-Xuto P. Instruction in Nursing for Students' Freedom. *Journal of Nursing and Health Care* 2017; 35(3): 6-14.